

Regeling van de Minister van Economische Zaken en Klimaat van _____, nr. WJZ/_____, houdende regels voor het aanvragen van een verlenging van de vergunning voor Public Access Mobile Radio in de 450 – 470 MHz-band (Regeling aanvraag gedeeltelijke verlenging PAMR-vergunning 2023)

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

Gelet op artikel 18, achtste en vijftiende lid, van het Frequentiebesluit 2013;

Besluit:

§ 1. Algemeen

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. minister: Minister van Economische Zaken en Klimaat;
- b. PAMR-vergunning: dat deel van de vergunning met dossiernummer 5749257 voor het gebruik van de frequentieruimte 451,76875 – 454,76875 MHz gepaard met 461,76875 – 464,76875 MHz ten behoeve van PAMR (Public Access Mobile Radio) dat op grond van de artikelen 1 juncto 2, tweede lid, van het Besluit gedeeltelijke verlengbaarheid PAMR-vergunning 2022 verlengbaar is.

Artikel 2

1. Een aanvraag om verlenging van de looptijd van de PAMR-vergunning voor de periode 18 november 2024 tot en met 30 juni 2035 wordt ingediend bij de minister.
2. De aanvraag wordt binnen vier weken te rekenen vanaf de dag van inwerkingtreding van deze regeling per post ontvangen dan wel door middel van persoonlijke overhandiging ingediend op het volgende adres: Rijksinspectie Digitale Infrastructuur, Emmasingel 1, 9726 AH Groningen, ter attentie van het team Openbare netwerken, Projectteam PAMR. De persoonlijke overhandiging vindt in de genoemde periode plaats op werkdagen tussen 8.30 uur en 16.00 uur.
3. Bij persoonlijke overhandiging van de aanvraag wordt een bewijs van ontvangst afgegeven dat is voorzien van datum en tijdstip van ontvangst en ondertekening.
4. De aanvraag wordt ingediend met gebruikmaking van het in de bijlage opgenomen model en gaat vergezeld van de in dit model genoemde gegevens en bescheiden.

Artikel 3

Indien niet is voldaan aan artikel 2, tweede lid, wijst de minister de aanvraag tot verlenging van de PAMR-vergunning af.

Artikel 4

1. Indien de aanvrager niet heeft voldaan aan een van de in artikel 2, vierde lid, gestelde eisen, deelt de minister dit de aanvrager mee en stelt de minister de aanvrager in de gelegenheid het verzuim te herstellen.
2. De aanvrager heeft gedurende tien werkdagen te rekenen vanaf de dag na dagtekening van de mededeling, bedoeld in het eerste lid, de gelegenheid het verzuim te herstellen.
3. De gegevens of bescheiden ten behoeve van het verzuimherstel worden per post ontvangen dan wel door middel van persoonlijke overhandiging ingediend op het adres, genoemd in artikel 2, tweede lid, binnen de in het tweede lid bedoelde termijn, met dien verstande dat de persoonlijke overhandiging geschiedt op werkdagen tussen 8.30 uur en 16.00 uur.

4. Indien het verzuim niet binnen de termijn, bedoeld in het tweede lid, en op de wijze, genoemd in het derde lid, is hersteld of de aanvrager na herstel niet heeft voldaan aan de in artikel 2, vierde lid gestelde eisen, kan de aanvraag buiten behandeling worden gelaten.

Artikel 5

De Regeling aanvraag verlenging PAMR-vergunning wordt ingetrokken.

Artikel 6

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 7

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling aanvraag gedeeltelijke verlenging PAMR-vergunning.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

CONSULTATIEVERSIE

**BIJLAGE 1, BEHORENDE BIJ ARTIKEL 2, VIERDE LID VAN DE REGELING AANVRAAG
GEDEELTELIJKE VERLENGING PAMR-VERGUNNING**

Aan: Rijksinspectie Digitale Infrastructuur, t.a.v. het team Openbare netwerken, projectteam PAMR, Emmasingel 1, 9726 AH Groningen

Hiermee dien ik een aanvraag in om de gedeeltelijke verlenging van de PAMR-vergunning voor de periode 18 november 2024 tot en met 30 juni 2035. Mijn aanvraag heeft betrekking op de frequentieruimte 451,76875 – 453,26875 MHz gepaard met 461,76875 – 463,26875 MHz.

Naam van de vergunninghouder:

Naam en functie van degene die namens de vergunninghouder deze aanvraag indient en ondertekent: ,

Informatie of bijgevoegde bescheiden waaruit blijkt dat de indiener van de aanvraag bevoegd is deze aanvraag namens de vergunninghouder in te dienen en te ondertekenen (bijv. door bijvoeging van een recent uittreksel uit het handelsregister en/of een kopie van de statuten en/of een machtiging die door een bevoegd persoon is ondertekend):

Ondergetekende verklaart dat de informatie die in deze aanvraag is verstrekt, juist en volledig is;

Naam:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

TOELICHTING

I. Algemeen

1. Inleiding

Op 16 november 2022 is het Besluit gedeeltelijke verlengbaarheid PAMR-vergunning 2022 gepubliceerd. In dat besluit is bepaald dat de momenteel in gebruik zijnde vergunning met dossiernummer 5749257 in de 450 – 470 MHz-band voor PAMR ('Public Access Mobile Radio') gedeeltelijk verlengbaar is tot en met 30 juni 2035. In de toelichting op het desbetreffende besluit is gemotiveerd waarom de PAMR-vergunning verlengbaar is gemaakt. In artikel 18, achtste lid, van het Frequentiebesluit 2013 is bepaald dat een aanvraag om een verlenging wordt ingediend binnen een bij ministeriële regeling te bepalen periode. Deze regeling strekt tot vaststelling van deze periode. Daarnaast wordt er voor de verlenging een bedrag in rekening gebracht. De hoogte van het bedrag is neergelegd in de Regeling vaststelling bedrag gedeeltelijke verlenging PAMR-vergunning 2023.

De onderhavige vergunning is reeds eerder (volledig) verlengd in 2019 op grond van de Regeling aanvraag verlenging PAMR-vergunning. Er is ditmaal sprake van een gedeeltelijke verlenging, namelijk voor de helft van de frequentieruimte.

2. Aanvraagprocedure

Naast de periode waarbinnen een aanvraag voor een PAMR-vergunning moet worden ingediend, bevat de regeling ook voorschriften waaraan de aanvraag tot verlenging moet voldoen. De aanvraag moet volgens een voorgeschreven model worden ingediend, vergezeld van de in dat model genoemde gegevens en bescheiden. De aanvraagprocedure is eenvoudig. Indien voor een vergunning geen verlenging wordt aangevraagd, kan hier na afloop van de aanvraagperiode niet op worden teruggekomen.

3. Consultatie

[PM]

4. Regeldrukeffecten

[PM advies Adviescollege Toetsing Regeldruk]

Deze regeling leidt tot een zeer beperkte eenmalige verhoging van de administratieve lasten voor de houder van de PAMR-vergunning en heeft verder geen gevolgen voor de nalevingskosten of voor de toezichtskosten. Deze eenmalige verhoging is gelegen in de verplichting voor de vergunninghouder van de PAMR-vergunning om bij het aanvragen van een verlenging een bewijsstuk te overleggen waaruit blijkt dat de natuurlijk persoon die namens de vergunninghouder de verlenging aanvraagt bevoegd is om die handeling namens de vergunninghouder te verrichten. Zie artikel 2, vierde lid, van deze regeling. Er is voor gekozen om deze verplichting bij de vergunninghouder neer te leggen omdat niet zeker is dat de bevoegdheid ook uit eigen onderzoek in een publieke bron zoals het register van de Kamer van Koophandel is te verifiëren. Om aan deze verplichting te voldoen zal een interne juridisch adviseur van de vergunninghouder één of meerdere bewijsstukken moeten verzamelen. De verwachting is dat dit maximaal één uur in beslag neemt en slechts eenmalig hoeft te worden uitgevoerd. De kosten hiervan worden begroot op € 120,-.

5. Vaste verandermomenten en inwerkingtreding

Deze regeling is gericht op de verlenging van de PAMR-vergunning. Het is van groot belang dat de verlenging van de vergunning zo spoedig mogelijk plaatsvindt, gelet op het feit dat de betreffende vergunning op 18 november 2024 afloopt. Continuïteit in het frequentiegebruik is gebaat bij tijdige afronding van de procedure. Met het oog hierop is afgeweken van het beleid ten aanzien van de

vaste verandermomenten. De uitzonderingsgrond 'hoge c.q. buitensporige private of publieke voor- en nadelen van vertragingen of vervroeging van invoering' is hier van toepassing. Deze regeling treedt om die reden een dag na de publicatie ervan in de Staatscourant in werking.

II. Artikelen

Artikel 2

Er is één gedeeltelijk verlengbare PAMR-vergunning. Een aanvraag tot verlenging dient binnen vier weken, te rekenen vanaf de dag van inwerkingtreding van deze regeling per post te zijn ontvangen dan wel door middel van persoonlijke overhandiging te zijn ingediend. Persoonlijke overhandiging is mogelijk op werkdagen binnen de in het tweede lid genoemde werkuren. De aanvraag tot verlenging betreft een verlenging voor een vaste periode van 18 november 2024 tot en met 30 juni 2035. De PAMR-vergunning bevat vanaf het tijdstip van verlenging enkele wijzigingen, die reeds kenbaar zijn door raadpleging van bijlage 1 van het Besluit verlengbaarheid PAMR-vergunning 2022.

Artikelen 3 en 4

De vereisten ten aanzien van tijdstip en wijze van indiening van een aanvraag om verlenging vormen weigeringsgronden. Indien niet is voldaan aan de andere vereisten – betreffende het gebruik van het aanvraagmodel, bijvoeging van de gevraagde gegevens en bescheiden – kan dat aanleiding zijn de aanvraag buiten behandeling te stellen, op grond van artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht. Artikel 4 bevat hiervoor nadere regels.

Het verzuim kan gedurende een periode van tien werkdagen te rekenen vanaf de dag na dagtekening van de mededeling worden hersteld. De gegevens of bescheiden die dienen ter herstel van het verzuim, worden per post ontvangen of persoonlijk overhandigd. De persoonlijke overhandiging vindt (in de genoemde periode) plaats op werkdagen tussen 8.30 uur en 16.00 uur ten kantore van Rijksinspectie Digitale Infrastructuur, Emmasingel 1, 9726 AH Groningen.

Artikel 5

Met artikel 5 wordt de Regeling aanvraag verlenging PAMR-vergunning, die ziet op de aanvraag om verlenging van de looptijd van de PAMR-vergunning voor de periode 18 november 2020 tot en met 17 november 2024, ingetrokken. Doordat de aanvraag om verlenging van de PAMR-vergunning voor de periode 18 november 2020 tot en met 17 november 2024 heeft plaatsgevonden, is bovengenoemde ministeriële regeling overbodig geworden.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

Regeling van de Minister van Economische Zaken en Klimaat van _____, nr. WJZ/_____, houdende regels met betrekking tot het bedrag verschuldigd door de houder van de vergunning voor Public Acces Mobile Radio in de 450 - 470 MHz-band (Regeling vaststelling bedrag gedeeltelijke verlenging PAMR-vergunning 2023)

De Minister van Economische Zaken en Klimaat, handelende in overeenstemming met de Minister van Financiën;

Gelet op artikel 3.15 van de Telecommunicatiewet;

Besluit:

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. minister: Minister van Economische Zaken en Klimaat;
- b. PAMR-vergunning: dat deel van de vergunning met dossiernummer 574257 voor het gebruik van de frequentieruimte 451,76875 – 454,76875 MHz gepaard met 461,76875 – 464,76875 MHz ten behoeve van PAMR (Public Access Mobile Radio) dat op grond van de artikelen 1 juncto 2, tweede lid, van het Besluit gedeeltelijke verlengbaarheid PAMR-vergunning 2022 verlengbaar is.

Artikel 2

De houder van de PAMR-vergunning waarvan de geldigheidsduur is verlengd op grond van de Regeling aanvraag gedeeltelijke verlenging PAMR-vergunning 2023 voor de periode van 18 november 2024 tot en met 30 juni 2035 is een bedrag verschuldigd, waarvan de hoogte is: € 2.355.535.

Artikel 3

1. De houder van de PAMR-vergunning betaalt het op grond van artikel 2 verschuldigde bedrag in zijn geheel op een bij beschikking te bepalen datum.
2. De betaling wordt verricht door overmaking op het bankrekeningnummer 705001199, IBAN: NL41 INGB0705001199, BIC: INGBNL2A, ten name van Rijksinspectie Digitale Infrastructuur, onder vermelding van "gedeeltelijke verlenging PAMR-vergunning".
3. De minister kan een geldschuld jegens de vergunninghouder die verband houdt met een bij of krachtens hoofdstuk 3 van de Telecommunicatiewet genomen besluit, verrekenen met een vordering op grond van artikel 2.

Artikel 4

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 5

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling vaststelling bedrag gedeeltelijke verlenging PAMR-vergunning 2023.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

TOELICHTING

I. Algemeen

1. Aanleiding en doel

Op 16 november 2022 is het Besluit gedeeltelijke verlengbaarheid PAMR-vergunning 2022 gepubliceerd. In dat besluit is bepaald dat de momenteel in gebruik zijnde vergunning met dossiernummer 5749257 in de 450 – 470 MHz-band voor PAMR ('Public Access Mobile Radio') gedeeltelijk verlengbaar is tot en met 30 juni 2035. In de toelichting op het desbetreffende besluit is gemotiveerd waarom de PAMR-vergunning verlengbaar is gemaakt.

Op grond van artikel 3.15 van de Telecommunicatiewet kan voor het gebruik van frequentieruimte een bedrag in rekening worden gebracht teneinde een optimaal gebruik van die frequentie-ruimte te bevorderen. Met deze regeling wordt er een (eenmalig) verschuldigd bedrag vastgelegd voor de verkrijging van het gebruiksrecht van de PAMR-vergunning.

2. Uitgangspunten en proces

Het in rekening brengen van een bedrag is in het bijzonder van belang bij schaarse frequentieruimte. Indien vergunningen worden verdeeld door middel van een veiling of een vergelijkende toets met een financieel bod geeft het resultaat van de bieding in beginsel een objectief beeld van de marktwaarde van de vergunning op dat moment. Bij de gedeeltelijke verlenging van de huidige PAMR-vergunning ontbreekt een dergelijk prijsmechanisme en dient de economische waarde van de vergunningen op een andere manier te worden bepaald. De economische waarde dient (geheel) in het bedrag te worden uitgedrukt, zowel met het oog op doelmatig frequentiegebruik als om de schijn van staatssteun aan de huidige vergunninghouder te voorkomen. Daarnaast is het belangrijk om verstoring van een gelijk speelveld (level playing field) te voorkomen. Om dit te bereiken wordt, overeenkomstig artikel 3.15, tweede lid, van de Telecommunicatiewet, de hoogte van het te betalen bedrag gerelateerd aan de economische waarde van de gedurende looptijd van de vergunning uit het gebruik van de frequentieruimte te verwachten voordelen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de methodiek van een gemiddeld efficiënte toetreder. Ingevolge artikel 42 van de Telecomcode¹ is van belang dat het verschuldigde bedrag zodanig wordt bepaald dat het objectief gerechtvaardigd, transparant, niet-discriminerend en proportioneel is en rekening houdt met de doelstellingen van de Telecomcode.

SEO Economisch Onderzoek (hierna te noemen: SEO) heeft in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat daarom onderzoek verricht naar de economische waarde van de PAMR-vergunning.

3. Berekeningsmethode

In de gehanteerde methodiek van de gemiddeld efficiënte toetreder staan de *opportuniteitskosten* centraal die gepaard gaan met het verlengen van de vergunning aan de huidige vergunninghouder. Deze *opportuniteitskosten* reflecteren de waarde van andere geïnteresseerde partijen als de betreffende frequenties niet aan de huidige vergunninghouder zouden worden toebedeeld. Bij een competitieve en efficiënte veiling zou die waardering tot uiting worden gebracht. Gesteld dat de huidige vergunninghouder in staat is om toetreders te overbieden, vormt die waardering dan ook de waarde in het economisch verkeer. Het gaat dus om de businesscase en de daarop te baseren waarde voor een potentiële nieuwe partij. De bestaande vergunninghouder die zijn vergunning verlengd kan krijgen kan daar zelf meer voordelen mee behalen, bijvoorbeeld door (mogelijk grote) kostenvoordelen. Deze methodiek is meerdere keren toegepast bij diverse verlengingen, waaronder ook de eerdere verlenging van de PAMR-vergunning voor de (beperkte) duur van vier jaar voor de periode 18 november 2020 tot en met 17 november 2024. Bij die verlenging is op basis van de methodiek geen verlengingsprijs in rekening gebracht.

¹ Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (herschikking).

Indien de vergunningduur korter is dan een reguliere uitgifteperiode, zoals dus bij de vorige verlenging van de PAMR-vergunning, en onvoldoende is voor een efficiënte toetreders om een realistische businesscase te exploiteren, wordt de waardering bepaald als het waardeverschil tussen twee vergunningen die van elkaar in looptijd verschillen. Kort gezegd vormt dan de "schade" die een nieuwe toetreders zou lijden omdat hij de vergunning pas later in gebruik kan nemen de basis. Als de duur van de verlenging wel overeenkomt met die van een reguliere uitgifteperiode kan worden volstaan met de waardering van een dergelijke vergunningduur.

De verlenging van de PAMR-vergunning is voor tien jaar en beperkt zich tot de helft (in dit geval 2 x 1,5 MHz) van de totale PAMR-frequentieruimte van 2 x 3 MHz. Er zijn door SEO twee scenario's beschouwd. In het eerste scenario is sprake van een – te verdelen – vergunning voor de "restruimte" van 2 x 1,5 MHz (de andere helft van de totale PAMR-frequentieruimte) met een vergunningduur van 10 jaar. SEO concludeert dat in zo'n scenario een positieve businesscase niet mogelijk is en dus geen waarde heeft.

Het tweede scenario betreft een uitgifte van een samengestelde vergunning van 2 x 1,5 MHz met een licentieduur van 25 jaar en 2 x 1,5 MHz die 10 jaar later beschikbaar komt (na de verlengingsperiode) met een looptijd van 15 jaar. Een dergelijke vergunning heeft, met gebruikmaking van gegevens uit een eerder adviesrapport van Stratix², volgens SEO waarschijnlijk wel een positieve waarde.

In het tweede scenario zouden de *opportuïteitskosten* kunnen worden bepaald door het verschil te berekenen tussen een vergunning van 2 x 3 MHz met een looptijd van 25 jaar en de waarde van de hiervoor genoemde samengestelde vergunning. SEO stelt echter dat de *exacte* omvang van deze opportuïteitskosten van de samengestelde vergunning niet bepaald kan worden. Maar omdat er wel sprake is van positieve waarde wordt de verlengingsprijs gebaseerd op een marktbenadering, waarbij gebruik wordt gemaakt van kennis in de markt over de mogelijke waarde van het gebruik van het spectrum. Daartoe wordt een internationale benchmark van veilingprijzen, bedrijfsovernames en vaste prijzen voor vergelijkbare frequenties in andere Europese landen gehanteerd.

Op basis van de internationale benchmarkgegevens over uitgebrachte biedingen, licentieduur en disconteringsfactoren (waaronder koopkracht, prijsverschillen en kapitaalkosten) worden de jaarlijkse kasstromen berekend. Deze kasstroom wordt vervolgens gebruikt om de waarde van de vergunning voor 10 jaar voor een Nederlands bedrijf uit te rekenen in zogeheten Euro's per MHz per inwoner (EUR/MHz/pop). Voor het omrekenen naar de Nederlandse context wordt dit vermenigvuldigd met bevolkingsaantal en de juiste hoeveelheid spectrum (2 x 1,5 MHz).

De marktbenadering op basis van de internationale benchmark laat zien dat de verlenging van de PAMR-vergunning van 2 x 1,5 MHz voor een periode van 10 jaar een mediane waarde geeft tussen afgerond € 2.400.000 en € 3.300.000. Omdat de waardering een zekere mate van onzekerheid geeft (o.a. de impact van verschillende verdeelmethoden), wordt voor de verlengingsprijs de onderkant van de gespreide mediane waarden gekozen: zonder afronding € 2.355.535.

4. Consultatie

[PM]

5. Regeldruk

Deze regeling heeft geen invloed op de regeldruk.

6. Inwerkingtreding

Deze regeling faciliteert de verlenging van de PAMR-vergunning. Het is van groot belang voor (markt)partijen dat de verlenging van de vergunning zo spoedig mogelijk plaatsvindt, gelet op het feit dat de betreffende vergunning op 18 november 2024 afloopt. Continuïteit in het frequentiegebruik is gebaat bij tijdige afronding van de procedure. Met het oog hierop is afgeweken

² Stratix (2021), Onderzoek verlengingsduur, vergunningsduur, en ingebruiknameverplichting PAMR-band. Zie <https://www.internetconsultatie.nl/pamrverlengbaarheid2022>.

van het beleid ten aanzien van de vaste verandermomenten. De uitzonderingsgrond 'hoge c.q. buitensporige private of publieke voor- en nadelen van vertragingen of vervroeging van invoering' is hier van toepassing. Deze regeling treedt om die reden een dag na de publicatie ervan in de Staatscourant in werking.

II. Artikelen

Artikel 2

Er is één verlengbare PAMR-vergunning. Op grond van deze regeling is het verschuldigde bedrag van toepassing na verlenging van de vergunning op grond van de Regeling aanvraag gedeeltelijke verlenging PAMR-vergunning 2023.

Artikel 3

Met deze regeling wordt bepaald welk bedrag voor de verlenging van de vergunning verschuldigd is. De betalingsverplichting zal aan de afzonderlijke vergunninghouder bij beschikking worden opgelegd. In de beschikking zal een betalingstermijn opgenomen worden van zes weken. In dit artikel is ook bepaald dat het verschuldigde bedrag in zijn geheel dient te worden betaald op een bij beschikking te bepalen datum. Zo nodig kan een vergunninghouder op grond van artikel 4:94 van de Awb verzoeken om betaling in termijnen.

Het derde lid geeft de minister de bevoegdheid in voorkomend geval een geldschuld jegens de vergunninghouder met de vordering inzake het verschuldigde bedrag te verrekenen. Verrekening is op grond van artikel 4:93 van de Awb slechts mogelijk met een expliciete wettelijke grondslag. Deze bepaling biedt een grondslag voor verrekening in het geval een vergunninghouder enerzijds in gebreke blijft het verschuldigde bedrag te betalen, maar anderzijds wel een vordering jegens de staat heeft die verband houdt met de uitvoering van het frequentiebeleid.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,